

Institutionel forfatningsret

1.1. Forfatningsretten

- Forfatningsretten beskæftiger sig dels med offentlige myndigheders indbyrdes forhold og dels med offentlige myndigheders forhold til private.
1. **En retlig disciplin:** De emner, forfatningsretten behandler, kan ofte anskues ud fra enten en politisk eller en økonomisk synsvinkel. Politiske traditioner kan efterleves på en sådan måde, at der med tiden dannes retlige elementer omkring dem.
  2. **Offentlige myndigheder:** Forfatningsretten tager sigte på at redegøre for den del af reguleringen af myndighedernes forhold, der har betydning for det politiske system, herunder navnlig for regeringen og Folketinget.
  3. **National ret:** Der kan ikke sondres skarpt mellem national og international ret. Forfatningsretten angår traditionelt national dansk ret, hvor retsforholdets subjekter er individer eller myndigheder. Internationale retskilder, hvor det i almindelighed er stater, der er subjekter, har tiltagende betydning for dansk forfatningsret.
  4. **Menneskerettigheder:** Forfatningsretten beskæftiger sig ikke kun med offentlige myndigheders retsforhold, men også med privates retsforhold. Dette kommer tydeligst til udtryk gennem grundlovens menneskerettigheder, der udgør en central bestanddel af forfatningsretten.
  5. **Et hierarki?:** Traditionelt placeres offentlige myndigheder i et hierarki, hvor den underordnede myndighed afleder sin kompetence fra den overordnede.
  6. **Tvang og domstolshåndhævelse:** Inden for privatretten er en regel retlig, når den kan håndhæves ved domstolene. Inden for forfatningsretten er en regel retlig, (allerede) når den i praksis efterleves, idet reglen opfattes som retligt bindende.
  7. **Grundlovsteksten:** Forfatningsrettens naturlige udgangspunkt er grundlovens tekst, men også andre skrevne og uskrevne regler kan i en fortolkningssituation have betydning. Grundlovens bestemmelser gælder med særlig styrke, og ved konflikt går de i almindelighed forud for lov og anden regulering.
  8. **Politikkens ret:** Forfatningsretten fokuserer på de centrale politiske organer: Folketinget og regeringen.
  9. **Privat ret ctr. offentlig ret:** Der kan ikke sondres skarpt mellem privat og offentlig ret. Dog kan det siges, at mens privatretten tager sit udgangspunkt i individet, tager den